

Aan de leden van de Vaste Commissies voor
Sociale Zaken van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Den Haag : 11 december 2008
Ons kenmerk : S.A.08.118.48 JM/JS
Uw kenmerk :
Betreft: : Fraude en illegaliteit in de uitzendbranche

Geachte dames en heren,

De Stichting van de Arbeid vraagt in verband met het geplande overleg vandaag in uw Kamer uw aandacht voor haar opmerkingen bij de voornemens van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zoals verwoord in zijn brief d.d. 10 december 2008 aan de Tweede Kamer.

De Stichting van de Arbeid is van mening dat met de door de minister gemaakte keuzes onvoldoende invulling wordt gegeven aan de voorstellen van de ABU voor een sluitende aanpak. De ABU-voorstellen zijn een samenhangend pakket, daar kunnen niet enkele onderdelen uit worden gelicht. Op deze manier wordt de sluitende aanpak niet gerealiseerd. De ervaringen in de afgelopen jaren hebben echter geleerd dat een sluitende aanpak echt noodzakelijk is.

De voorgestelde aanpak van de ABU, die de instemming heeft van de Stichting van de Arbeid, is vooral bedoeld om een gedragsverandering te bewerkstelligen bij inleners die tot nu gebruik maken van malafide uitzenders. Een dergelijke omslag wordt niet bereikt door de uitwerking van de minister in zijn brief.

Allereerst wijst de Stichting erop dat nog steeds niet duidelijk is wie aansprakelijk is voor de betaling van het wettelijk minimumloon (WML) aan de gedupeerde uitzendkrachten die niet in dienst zijn bij gecertificeerde uitzendorganisaties of bij door sociale partners als gelijkwaardig beoordeelde uitzenders¹.

In zijn brief schrijft de minister *“Voorgesteld wordt dat de inleners en het uitzendbureau hoofdelijk aansprakelijk zijn jegens de arbeidskrachten..”*.

Juist vanwege de beoogde gedragsverandering bij inleners stelt de Stichting inlenersaansprakelijkheid voor.

¹ Zie www.stvda.nl: *Evaluatie Kader voor samenwerking tussen het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de sociale partners ten behoeve van de handhaving van regelingen bij grensoverschrijdende arbeid*, actiepunt 8.2.2, juni 2008

Daarnaast stelt de Stichting van de Arbeid voor de vrijwaring sluitend te maken door inleners die gebruik maken van gecertificeerde uitzendorganisaties óók te vrijwaren van de aansprakelijkheid voor premies en belastingen. Het gebruik van gecertificeerde bureaus zal hierdoor sterk worden bevorderd.

De overheid lijdt hiervan geen schade; zij krijgt de belastingen en premies via de reguliere weg binnen. Immers, bij vrijwaring voor belastingen en premies worden uitzendondernemingen nog steeds aansprakelijk gehouden voor eventuele naheffingen. Aangezien gecertificeerde uitzendbedrijven regelmatig worden getoetst op liquiditeit is er geen enkele reden om aan te nemen dat gecertificeerde uitzendondernemingen niet aan deze naheffingen kunnen voldoen. De Stichting van de Arbeid wijst erop dat de controle op gecertificeerde bedrijven erg grondig is.

Wat betreft de voorgestelde aanpak van de niet-geregistreerde uitzendondernemingen wijst de Stichting erop dat het voorstel om de G-rekening hiervoor in te zetten ondanks de voorgestelde verandering onvoldoende is om misbruik te voorkomen.

In het stelsel van de G-rekening geldt de vrijwaring namelijk alleen voor het gestorte bedrag. De kans op fouten is erg groot. De inlener stort meestal ongeveer 40% van elke factuur op een geblokkeerde rekening. Vaak wordt er geen rekening gehouden met netto-onkostenvergoedingen en is het gestorte bedrag te laag. Er wordt bovendien niet gecontroleerd of de factuur wel klopt. Ook dat kan een foutieve storting opleveren. Bovendien vindt de controle op de gestorte bedragen achteraf plaats en pas na vijf jaar. Wanneer er dus fouten gemaakt zijn, kan de naheffing gedurende die periode hoog oplopen met alle vervelende consequenties voor de inlener. Het G-rekeningsysteem is daarom niet sluitend en brengt risico's met zich mee voor de inlener die bovendien pas na lange tijd aan het licht komen.

Wat de handhaving aangaat, kondigt minister Donner weliswaar een uitbreiding aan van de opsporingscapaciteit, maar de Stichting vreest dat deze verre van voldoende zal blijken om tot een daadwerkelijk sluitende aanpak te komen. Dit geldt zeker voor de aanvangsperiode wanneer vele uitzendbedrijven zich zullen aanmelden voor certificering. De Stichting stelt daarom voor dat de handhavingsinstanties bij het begin van de invoering extra veel capaciteit beschikbaar stellen. De verwachting is dat deze dynamiek na ongeveer drie jaar verdwenen zal zijn. De baten van deze aanpak zijn na enige tijd vele malen groter zijn dan de kosten en risico's.

Ook de overheid moet leveren, wil de uitzendbranche in korte tijd daadwerkelijk geschoond worden.

Ook ten aanzien van de huisvestingsproblematiek wijst de Stichting op het belang om via wetgeving de certificering van uitzendbureaus zo maximaal mogelijk te ondersteunen.

De afgelopen jaren hebben de agrarische sector en de uitzendbranche met een groot aantal gemeenten afspraken gemaakt om de huisvestingsproblematiek aan te pakken. Enerzijds behelzen deze maatregelen om het aanbod te vergroten, anderzijds worden duidelijke voorwaarden aan ondernemers en uitzendbranche gesteld, bijvoorbeeld als het gaat om hygiëne en brandveiligheid.

Tijdens de Polentop hebben de bewindslieden van SZW en WWI en de desbetreffende gemeenten adequate afspraken gemaakt om de problematiek te verminderen. Zo willen

gemeenten alleen nog zaken doen met gecertificeerde uitzendorganisaties en alleen deze uitzendorganisaties helpen bij het regelen van huisvesting. Daarmee wordt de huisvestingproblematiek bij de bron aangepakt.

De uitzendorganisaties zijn bereid gebleken om in overleg met de gemeenten afspraken te maken over gegevensuitwisseling omtrent huisvestingslocaties van tijdelijke arbeidsmigranten. De Stichting van de Arbeid wijst erop dat in de ABU-cao normen zijn aangegeven waaraan huisvesting, begeleiding en informatievoorziening moet voldoen. Deze normen zijn sinds 2007 algemeen verbindend verklaard en daarmee geldend voor alle uitzendorganisaties.

Ten slotte. De Stichting van de Arbeid is met de minister verheugd dat in steeds meer cao's de verplichting is opgenomen om alleen in zee te gaan met gecertificeerde uitzendbureaus. Een wettelijke ondersteuning van een geheel sluitende aanpak kan de uitbanning van malafide uitzendbureaus echter aanzienlijk versnellen. Met alle voordelen voor zowel de uitzendkrachten, de inleners, de uitzendbureaus als de overheid van dien.

De Stichting vertrouwt erop dat u met bovenstaande bij het bepalen van uw standpunt rekening zult houden.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'M' followed by a long, sweeping horizontal line that extends to the right.

drs. J.M.A. Mooren
secretaris